

PROGRAMA

VENRES, 2

CASA DA BEXANCA-CABANELAS-O CARBALLIÑO

16,00 h. Recepción aos congresistas e entrega de material.

16,30 h. Acto de **Apertura**. Autoridades académicas e institucionais. Presidente do Centro de Estudos Chamoso Lamas e directores do congreso.

17,00 h. Conferencia. “A responsabilidade de plantar unha árbore”. Autoría: **Pablo Rodríguez Oitabén** e **Paula Rodríguez**. Pablo é o fundador da Asociación Cultural-Ecolóxica Ridimoas, fundada en 1988 que conta con máis de 1220 socios e xestiona unha superficie forestal de arredor 500 hectareas no Ribeiro; Paula é a actual secretaria na directiva da asociación.

18,00 h. “A IA no audiovisual histórico”. Inclúe a proxección da primeira parte do filme documental inédito “Cinco romanzas para Eva” (30’). Autoría: **Carlos Montes Marqués**.

19,00 h. “Os espazos museísticos na provincia de Ourense: O Ribeiro”. Autoría: **Fátima Braña Rey**.

19,30 h. “As festas medievais en Ribadavia: Gremios, touros e Xan D’Arzúa”. Autoría: **Ana Gordín Veleiro**

20,00 h. “O conxunto arqueolóxico de Pena Corneira”. Autoría: **Jorge Lamas Bértolo**

21,00 h. Remate da xornada.

SÁBADO, 3

CASA DA BEXANCA-CABANELAS-O CARBALLIÑO

ROTEIRO POLO RIBEIRO. Visita guiada.

09,00 h. Traslado en autobús dende O Carballiño a Ribadavia. **Visita ao Museo Etnolóxico de Ribadavia**. Guías do museo e Centro de Estudos Chamoso Lamas. 10,30 h. Traslado a Avión. **Visita ao castro de San Vicente**. Guías do Centro de Estudos Chamoso Lamas. 12,00 h. Traslado a Amiudal (Avión). **Visita á aldea de nacemento de Alfonso Graña “O rei dos xíbaros”**. Guías do Centro de Estudos Chamoso Lamas. 13,00 h. Traslado a Pena Corneira. **Visita ao enclave natural e arqueolóxico**. Guías do Centro de Estudos Chamoso Lamas. 14,00 h. Regreso ao Carballiño.

14,30 h. Remate da xornada matinal do sábado.

16,00 h. “Referencias históricas sobre o cárcere da Xurisdición de Castro Cabados”. Autoría: **Juan Ignacio García García**.

16,30 h. “José Germán Fernández, alcalde de Santiago de Compostela en 1936 e natural de Ribadavia”. Autoría: **José Ramón Estévez**.

17,00 h. “Panorama da Prehistoria recente ourensá. O caso das terras ao N. do Miño (Terras do Carballiño, Ribeiro e Ourense). Autoría: **Fidel Méndez Fernández**

17,30 h. “As universidades populares, unha alternativa de Educación Permanente libre e democrática”. Autoría: **Margot Valcerce-Fernández**

18,00 h. “O Ribeiro na obra de Emilia Pardo Bazán: sociedade, cultura e gastronomía”. Autoría: **Carla Di Simone**

18,30 h. “A propiedade da terra no Ribeiro do século XVIII. O caso de Beade no Catastro de ensenada”. Autoría: **Xosé Ramón Pousa**.

19,00 h. “Visión histórica do clima na comarca de O Ribeiro”. Autoría: **José González-Cao**.

19,30 h. “O Ribeiro ante o cambio climático: novos retos para a viticultura”. Autoría: **Diego Fernández Novoa**

20,00 h. “Virtualización de patrimonio esquecido. O caso da granxa de Gomariz e o muiño do Toxal. Autoría: **Rita Pérez Carou**.

21,00 h. Remate da xornada do sábado.

DOMINGO, 4

CASA DE BEXANCA-CABANELAS-O CARBALLIÑO

09,00 h. Proxección do documental “Ribeiro, o pouso da historia”, realizado por Xoél Méndez en colaboración coa Ruta do Viño do Ribeiro, a Deputación Provincial de Ourense, INORDE e do Consello Regulador da D.O Ribeiro.

10,00 h. MESA DE DEBATE: “O Ribeiro: a cultura do viño, patrimonio, territorio e xentes”. Moderador: **Xosé Carballido Presas**. Enxeñeiro Técnico Agrícola. Ex Director Xeral de Estruturas e Infraestruturas Agrarias da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia. **Interveñen:** **Argimiro Levoso Touceda**. Ex Xerente da Cooperativa do Ribeiro. **J. Rego Martínez**. Técnico en Viticultura. Xubilado. **Xosé Carlos Sierra**. Historiador. Ex director do Museo Etnolóxico de Ribadavia. **Representante da adega Pago de Carraovejas**, por concretar.

11,30 h. “Munitas: Unha granxa de Oseira en Sagra: historia, os viñedos en socalcos, os preitos”. Autoría: Juan J. Docampo Nóvoa

12,00 h. “O Ribeiro calado: O viñado do Avia augas arriba da ponte de Pazos do Arenteiro a finais do medievo”. Autoría: Ana Gordin Veleiro e Xosé Luis Sobrado Pérez

12,30 h. “Cusanca (O Irixo) e os “Cusanza”, do Viñao ao Ribeiro d’Avia”. Autoría: Xulio Dobarro Ferradás.

13,00 h. “O viñado do Ribeiro na transición da Idade Media ó Período Moderno”. Autoría: Juan Manuel Rodríguez González e Xosé Luis Sobrado Pérez

14,00 h. Remate da xornada matinal do domingo.

16,00 h. “Poder e privilexio nas terras do Ribeiro do Avia no outono da Idade Moderna”. Autoría: Juan Manuel Rodríguez Rodríguez

16,30 h. “As mulleres de vendima: memoria, oficios e transmisión do patrimonio vitivinícola na comarca do Orellón”. Autoría: Alicia González Barreiro

17,00 h. “Peches e cerrumes, valados, mollóns, fitos e marcos divisorios de terras nas comarcas do Ribeiro e O Carballiño”. Autoría: Nicolás Fernández Blanco e César Fernández Portal

17,30 h. “Fenoloxía de uva garnacha nas zonas altas da D.O Ribeiro”. Autoría: Miguel A. García Pérez

18,00 h. “A paisaxe agraria do Ribeiro a principios do século XIX”. Autoría: Francisco Fumega Piñeiro

18,30 h. CONFERENCIA: “O monumento natural de Pena Corneira”. Autoría: Xosé Benito Reza. Enxeñeiro de montes. Foi director dos Parques Naturais Baixa Lima-Serra do Xurés e o Invernadoiro e Director Xeral de Conservación da Natureza (2005-2009) e como tal promoveu a Lei de Protección da Paisaxe de Galicia e declarou as primeiras paisaxes protexidas de Galicia. Promoveu a creación das reservas da biosfera da UNESCO “Río Eo, Ocos e Terras de Burón e a internacional “Gêres-Xurés” así como o catálogo Galego de Especies Ameazadas, e puxo en marcha o Comité de Árbores Senlleiras de Galicia e o Observatorio Galego da Biodiversidade.

20,00 h-21,00 h. Peche do Congreso a cargo das autoridades académicas e institucionais.

